

ข่าวหนังสือพิมพ์ (1)

หนังสือพิมพ์ ประชาชาติธุรกิจวัน เดือน ปี 18-21 เม.ย. 2562 หน้า 3 เรื่อง ตลาดซื้อขายไฟฟ้า

โมเดลการกำหนดราคา (Pricing Model)

ระยะที่ 1 ค่าไฟฐาน+ค่าไฟเชิงพาณิชย์ (wholesale - A)

ระยะที่ 2 A+ค่าบริการสายส่งและจำหน่ายปลีกไฟฟ้า (Wheeling Charge)

ระยะที่ 3 ราคาซื้อขายปลีกไฟฟ้า+ค่าบริการสายส่ง+ค่าใช้ NETP+ค่าบริการ Wheeling Charge

ระยะที่ 4 เป็น "กรณีจริง" กำลังยังอยู่ในขั้นตอนได้ NETP+ค่าบริการ Wheeling Charge

ที่มา : แผนงานทีเอสทีจอร์จ

โรดแมป NETP

โรดแมปการดำเนินงานจัดทำ NETP นั้น เริ่มตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี ก่อนที่ 3 การไฟฟ้า ได้เริ่มศึกษา รูปแบบไมโครกริดและแพลตฟอร์ม P2P ในต่างประเทศ เช่น ในญี่ปุ่น สหรัฐ และประเทศอื่น ๆ มาเป็นต้นแบบ และออกแบบแพลตฟอร์ม NETP ขึ้นมา และในปี 2562 ตามแผนกำหนดว่าจะเริ่มจัดเทคโนโลยี และอุปกรณ์ ตลอดจนเตรียมบุคลากรไว้รองรับ ก่อนที่จะดำเนินการติดตั้ง และทดสอบระบบ การซื้อขาย NETP และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงระบบ โดยเพิ่มระดับการทดสอบระบบที่มีความซับซ้อนและมีขนาดใหญ่มากขึ้น หลังจากนั้นก็จะมีมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ NETP ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็น ถึงผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขให้ทันต่อไป

ส่วนโมเดลการกำหนดราคา (pricing model) แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะแรกคำนวณจากค่าไฟฟ้าฐานบวกกับค่าไฟฟ้าผันแปร (เอฟที) ระยะที่ 2 คิดค่าบริการสายส่งและ

สายจำหน่ายของการไฟฟ้า (wheeling charge) เพิ่มเข้ามา ซึ่งในส่วนนี้ เกี่ยวพันกับการแก้ไขกฎหมายการประกอบกิจการพลังงานให้เอื้อกันใช้ระบบสายส่งได้ด้วย และระยะที่ 3 เป็นระยะที่ผู้ซื้อและผู้ขายไฟฟ้าตกลงราคากันเอง เพื่อกำหนดราคา พร้อมทั้งจ่ายค่าใช้แพลตฟอร์ม NETP และค่าบริการ wheeling charge และอาจมีการต่อยอดถึงการเพิ่มต้นทุนต่าง ๆ เข้าไปในแพลตฟอร์ม เช่น ค่าธรรมเนียมการโอน token ระหว่างผู้ใช้ ค่าบริการบัญชีล็อกเชนของการไฟฟ้า ค่าบริการการกำกับพลังงานในแบบเรียลไทม์ของวัดคัลยณ์ เป็นต้น และระยะที่ 4 ซึ่งเป็นระยะสุดท้าย ซึ่งไม่เพียงผู้ซื้อและผู้ขายสามารถตั้งราคาซื้อขายไฟกันเองเท่านั้น แต่ระบบจะเพิ่ม "การจับคู่" คำสั่งซื้อขายไฟโดยอัตโนมัติ (price matching) และชำระค่าบริการการใช้ NETP และค่า wheeling charge ซึ่งในส่วนนี้จะมีระบบ AI มาช่วยคำนวณข้อมูลคำสั่งร่วมกับข้อมูลจาก Smart Meter

เตรียมตั้งตลาดซื้อขายไฟฟ้า รองรับเปิดเสรีผู้บริโภคนผลิตไฟฟ้าเอง

"3 การไฟฟ้า" รับลูก สคร. เตรียมแพลตฟอร์มตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าแห่งชาติ "NETP" วางโรดแมปทดลองแอปพลิเคชันปล่อยเสรีรายย่อยขายไฟคืน จ่อแก้กฎหมายประกอบกิจการพลังงานให้เอื้อผู้ใช้ระบบสายส่งได้ กฟผ.เร่งสรุปเทคโนโลยี 3 การไฟฟ้า กฟท. จัดตั้งเตรียมพร้อมหลายสัปดาห์

หลังจากข่าวการกระทรวงพลังงาน เปิดเผยแพร่ หลังจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ให้ 3 การไฟฟ้า ได้แก่ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จัดตั้งที่ปรึกษาโครงการวิจัยและพัฒนาแพลตฟอร์มตลาดกลางซื้อขายพลังงานไฟฟ้าแห่งชาติ (National Energy Trading Platform : NETP) เพื่อวางระบบการซื้อขายไฟฟ้า ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้ายุคใหม่ที่ผู้บริโภคนอกจากการผลิตไฟฟ้าใช้เองมาเป็นผู้ขายขายไฟฟ้าที่เหลือเข้าสู่ระบบ (prosumer) มากขึ้น รวมถึงมีการผลิตไฟฟ้าเพื่อขายกันในกลุ่มบ้านจัดสรร นิคมอุตสาหกรรมและชายเข้าสู่ระบบสายส่งของการไฟฟ้า แทนการซื้อขายไฟฟ้าในอดีต

เบื้องต้นขณะนี้ได้สรุปผลการศึกษามาทางด้านดำเนินการแล้ว อยู่ระหว่างจัดข้อมูลรายละเอียดเสมอ สคร. โดยอิสระในแพลตฟอร์ม NETP ในระยะแรกสร้างแพลตฟอร์มของแอปพลิเคชันให้บริการผู้บริโภคร เพื่อตั้งจุดผู้เดินในธุรกิจมากขึ้น เน้นเฉพาะ peer to peer และเก็บรายได้จากการเข้ามาของผู้ลงทะเบียนใหม่ ๆ จากปริมาณไฟฟ้าที่แลกเปลี่ยนบนระบบ

และสุดท้าย 3 การไฟฟ้าจะสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล big data นำไปวิเคราะห์ต่อยอดพัฒนาบริการรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อสร้างรายได้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ยังมีรายละเอียดทางปฏิบัติอีกหลายด้านที่ต้องเตรียม เช่น สูตรคำนวณค่าบริการ wheeling charge จะแบ่งตามพื้นที่การให้บริการ และต้องแก้ไขกฎหมาย พ.ร.บ.การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ซึ่งเดิมไม่อนุญาตให้บุคคลที่ 3 เข้ามาใช้สายส่งของการไฟฟ้า เพราะห่วงความปลอดภัยและความมั่นคงด้านพลังงาน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานของบุคคลที่ 3 การปรับปรุงกริดให้ดีขึ้น และความปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งต้องใช้ความละเอียดในการพิจารณา ดังนั้น อนุญาตให้ผู้ผลิตรายใหม่ที่ขายไฟฟ้าผ่านระบบสายส่งของการไฟฟ้าต้องขอใบอนุญาตเพิ่ม ทั้งในอนุญาตประกอบกิจการระบบจำหน่าย

ไฟฟ้า (distribution) และใบอนุญาตประกอบกิจการจำหน่ายไฟฟ้า (retail) เพิ่มจากเดิมที่ต้องขอ 4 ใบ

แต่ผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับภาคส่วนต่าง ๆ ในกรณีนี้ที่พัฒนา NETP สำเร็จ จะทำให้ประชาชนมีทางเลือกใช้การไฟฟ้ามากขึ้นไม่ต้องถูกบังคับซื้อไฟจากการไฟฟ้าเท่านั้น ขณะที่ภาคการผลิตนั้นทางผู้ค้าปลีก/ผู้เดินรายใหม่จะมีมากขึ้น ส่วนผู้ผลิตรายใหญ่ที่เป็นเจ้าตลาดจะถูกแย่งชิงมาร์เก็ตแชร์แบ่งไปให้ผู้เล่นหน้าใหม่ ขณะที่ กฟผ.จะมีภาระเพิ่ม เช่น ต้องตั้งศูนย์ควบคุมระบบส่งไฟฟ้า แต่อย่างไรก็ตาม ทุกกลุ่มจะมีฐานข้อมูล big data เพื่อใช้วางแผนการผลิตในอนาคต

กฟผ.เตรียมทำ KPI

นายพัฒนา และศรีโรจน์ รองผู้จัดการยุทธศาสตร์ ในฐานะโฆษกการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) กล่าว

ว่า ขณะนี้แผนการศึกษาวิจัยโครงการ NETP ยังอยู่ระหว่างหารือเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI) ของ 3 การไฟฟ้า การนำข้อมูลทั้งระบบผลิต จัดส่ง จำหน่ายมาใช้วิเคราะห์ และจัดการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป โดยมีมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ (RDPI) เป็นผู้ตรวจประเมินผลก่อนเสนอเป็นนโยบายกระทรวงพลังงาน

"NETP เป็นแนวคิดที่เราสนใจเขตขึ้นมาเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการโรงไฟฟ้าอย่างไรให้คุ้มค่าขึ้นในอนาคต และรองรับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป จากรูปแบบการซื้อขายไฟตรงระหว่างประชาชนกับเอเยนซี และขอความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศซึ่งนับว่าเป็นความท้าทายของการไฟฟ้าหนัก" **กฟท.รับต้องปรับหลายอย่าง**

นางสาวณัฐพร อรรถสิทธิ์ เจ้าหน้าที่ กฟท. กล่าวว่าจะต้องดูรายละเอียดก่อนนโยบายเป็นอย่างไรบ้าง หากจะให้โรงไฟฟ้าทั้งหมดมาเปิดเข้าตลาดเลย ทั้ง 3 การไฟฟ้ามีความพร้อมหรือไม่ เพราะทั้งประเทศมีทั้งโรงไฟฟ้าทั้งเก่าและใหม่ และมีต้นทุนสูงมากจะต้องดูและอย่างไร ประกอบกับระบบสายส่งมีการขยายที่ต้องดูรายละเอียดค่อนข้างมาก

"โครงการลักษณะนี้ต่างประเทศมีการเตรียมตัวมาหลายปี แต่จะเริ่มที่จะเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในที่สุดแล้วแผนนี้ต้องการให้เกิดการแข่งขัน ประชาชนมีทางเลือกได้ ไม่ได้ต้องซื้อจากการไฟฟ้า แต่เราต้องมาดูรายละเอียดค่อนข้างมากเหมือนกัน"